

v žalobách. Žaloba je podle § 226 c. ř. s. spisem, který je určen k přípravě ústního jednání (§ 78 čr.s.), a mohou tedy skutečnosti, které v něm měly sice býti uvedeny, avšak nebyly, býti předneseny při ústním jednání. Právem proto první soud k tomuto přednesu žalující strany přihlížel a, poněvadž z něho vyplývalo, že věc podle §§ 7 a) a 55 j. n. nepatří před samosoudce, nýbrž před senát, vyhověl návrhu žalující strany na postoupení věci senátu. Při tom bylo vedlejší, že šlo o spojení dvou sporů, poněvadž částka v každém z nich vymáhaná byla částí pohledávky převyšující 20.000 Kč. Poněvadž žalovaný ani při ústním jednání, při němž první soud učinil toto usnesení, žalobní odpověď ještě nepřednesl, nebylo tu dosud oboustranného jednání, takže řízení před prvním soudem nebylo zmatečné a nebylo příčiny je jako takové zrušovati (srovnej rozhodnutí čis. 6044 sb. n. s.). Tím je také vyvrácen názor žalovaného v rekursu do usnesení prvního soudu, že postoupení senátu je procesuálně neúčelným. Neboť procesní úkony provedené před samosoudcem zůstávají v platnosti a budou podkladem pro další řízení před senátem. Názor žalovaného, že zažalovány jsou pohledávky z určitých účtů, padl tím, že žalobkyně ústním přednesem doplnila údaje žalob podle pravdy a dokonce i podle tvrzení žalovaného samého.

Čís. 13441.

Na okresu nelze se domáhati pořadem práva náhrady škody za tělesné poškození pádem s okresní silnice do vodního průtoku, ježto prý okres neučinil opatření, by bylo lze silnice bez závady používatí.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1934, Rv I 1753/32.)

Žalobce domáhal se na žalovaném okresu J. v Čechách náhrady škody, již utrpěl, spadnuv v noci s okresní silnice do vodního průtoku. **O b a n i ž š í s o u d y** žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů i s předchozím řízením a odmítl žalobu.

D ů v o d y:

Soud dovolací přihlédl předem, třebaže k tomu neměl v dovolacích spisech podnětu, k tomu, zdali pro žalobní nárok jest přípustná cesta práva, poněvadž k její nepřipustnosti jest přihlédnouti v každém období sporu z úřadu (§§ 240, 471 čis. 7, 477 čis. 6 a 513 c. ř. s.). Dospěl k závěru, že pořad práva jest vyloučen. Dovolatel domáhá se na žalovaném náhrady za poškození tělesné, které utrpěl spadnuv v noci s okresní silnice do vodního průtoku. Dovolatel vyvozuje zavinění žalovaného okresu z toho, že okres neučinil opatření, by bylo lze silnice na místě úrazu zvláště za noci nebezpečné bez závady používatí, najmě že na silnici v kritickém místě nezřídil, jakž jest předepsáno, zábradlí ani nepostavil patníky, a že patníky, pokud v dotyčném úseku silnice jsou postaveny, jsou postaveny jeden od druhého na větší vzdálenost než jest předepsáno. Dovolatel založil tedy žalobní nárok na tom, že veřejný svaz na veřejné silnici nezřídil podle své povinnosti opatření

k bezpečnému užívání jejímu potřebných a předepsaných. Pro otázku přípustnosti pořadu práva jest rozhodující, zdali povinnost k opatření, jejíž zanedbání dovolatel vytýká, jest povinností veřejnoprávní, či soukromoprávní. Nejvyšší soud opustil již ve svých rozhodnutích dříve uznávaný názor, že každý nárok na náhradu škody jest soukromoprávní a že spor o ně náleží vždy podle ustanovení § 1338 obč. zák. na soudy, a zastává nyní v souhlase s převládajícím nyní názorem právní vědy stanovisko, že záleží na tom, zdali podstata nároku na náhradu jest založena v právní sféře veřejnoprávní či soukromoprávní, a že na soud náleží jen spory o nároky ze sféry soukromoprávní, nikoliv i spory o nároky ze sféry veřejnoprávní (čís. 7853, 7599, 10.004, 10.466 a 11.953 sb. n. s.). Stanovisko toto zaujal a obšírně odůvodnil i senát pro řešení kompetenčních konfliktů ve svém rozhodnutí ze dne 5. června 1931 č. j. 734/31 uveřejněném na stránce 1596 ročníku XIII. sbírky rozhodnutí nejvyššího soudu z r. 1931 a dovolatel se odkazuje na odůvodnění to, s nímž i dovolací soud souhlasí a od něhož se odchýliti neshledává ani v souzeném případě důvodu. Nelze pochybovati o tom, že zřizování okresních silnic a udržování jich ve stavu bezpečném spadá do veřejnoprávní působnosti okresu, třeba se to v §§ 75 až 94 zákona ze dne 29. února 1920 čís. 126 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 14. července 1927 čís. 125 sb. z. a n., jimiž jest vytčena působnost okresních zastupitelstev, výslovně neuvádí. Podle § 75 odst. (2) tohoto zákona může okresní zastupitelstvo z důvodů veřejného zájmu zřizovati různá zařízení a ústavy pro uspokojení všech potřeb svého obyvatelstva; v podstatě stejné bylo ustanovení (2) odstavce § 75 dříve platného zákona ze dne 25. června 1864 čís. 27 z. zák. pro Čechy. Že mezi tato zařízení čítati jest i okresní silnice, ukazují jasně zákon ze dne 12. srpna 1864 čís. 46 z. zák. pro Čechy, zvláště jeho §§ 3 a 7, který rozeznává výslovně okresní silnice a v § 7 stanoví, že zřízení a udržování okresních silnic jest záležitostí okresní konkurence, a zákon ze dne 31. května 1866 čís. 41 z. zák. pro Čechy o technicko-hospodářské správě veřejných neerárních silnic, který má v §§ 22 až 27 ustanovení o správě okresních silnic. Že okresu náleží též povinnost o bezpečné založení a udržování svých silnic, jest zřejmo z ustanovení § 22, že okresní výbor, veřejnoprávní orgán okresu, jemuž jest svěřena správa okresních silnic, jest zodpovědný okresnímu zastupitelstvu zvláště za bezpečný stav všech částí silnic. Žalobní nárok dovozovaný ze zanedbání veřejnoprávní povinnosti žalovaného okresu jest založen na veřejnoprávním poměru a pořad práva pro žalobní nárok jest vyloučen.

Čís. 13442.

Byl-li věřitel s odporem poukázán na pořad práva, proti tomu si nestěžoval a odpor ve lhůtě neprovedl, nemohlo býti přihlíženo k jeho nové přihlášce k dodatečnému rozvrhovámu roku a bylo uvolněnou rozhodovanou podstatu příkázati jen těm knihovním věřitelům, kteří žalobu podle § 231 ex. ř. podali a spor vyhráli.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1934, R II 115/34.)